

více

„Zlunta se hladě i tam, Ede zadrželš domovněm' nem'“
sfr. několik

[Šlo se více občani, než několik občani]
+ [Lma v úrole více dyl [nelmi bratřih], sfr. několik]
X sfr. [Šlo se více občani, nežli firděste] M13¹ 180, 225, 386

Vrhl se jo více leděch do své oběmy, sfr. fo několik a Petel
M13³ 386

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více

< 4a více 3b, spr. 4a světlé o 3b >
// 4a plus 3b

MB³ 386

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více

↳ Dáme-li za metr 4 sl., dáme za 5 metry 5 brát více, spr.

tolik >

↳ Vídeň má četnat více obyvatel než Praha, spr. četnat

tolik >

X spr. ↳ O kolik jsi lepší, o tolik více jsi važen >

MB³ 386

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více ne
ne-

již ve starších spisích často m. Spodobně již ne
<Ať mně víc nechodíš na oči!, spr. ať mně již nechodíš >
<Ale moje neladost víc se neuvrátí, spr. již se neuvrátí >

M/3 386

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více + slo

někdy napodobením uem. vazeb in. slo s předponou př-

↳ Zač více napočítal, spr. Zač se přepočítal →

MB²190, 3263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vícejmenné
— místo (číslo)

sp. několikjmenné, několik míst
mnoho — ; mnoho —

M 13³ 386

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vicero

"factue tvoreno": Le Camp. se upri dabra' prijone druhonjeh od'lovu
-70

[vicero osadnu'ci = meluere Insassen,

sp. neholi'ci osadnu'ci >

MB¹ 181, 254, 3386-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vicinalní (-j)
č. sousední

MB³ 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

viděti

fršč. vidě, -ic, -ice, spa-vida, -ouc, -ouce

M13³ 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

viděti

[Viděti se nucen(a) >
foknut(a)]

"dostacijě" : nucen jsem (foknut jsem)
uznávat toh foknutu
nemohu jinak než

⊙

dle něm. [ich sehe mich

Gezwungen >

bewogen

něm. ich sehe je
tu "vyfoknuté"

⊙ [Linguistologie]

MR 187, 254, 3 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vidi' se mi + inf.

, ich finde es für notwendig
, es gefällt mir

< Nevidi' se mi všec^o my^v citati kam >
< nevidi' se, jím na tom jistoti kam >
[u^o k^o n^o c^o m^o /
dobrá v^ozba

MB 181, 254, 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

višlati na čem

< na ústavě >

fohle an etwas mittelm gem.

Spr. višlati čim

< ústavou >

M13²254 3 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

virtuálne
c. Johaničky

M/3 387, BNR 170 -a-

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vila

7. sq. vilou, 2. fl. vil, 3. fl. vilain

X vilka

 MB² 254, ³ 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vina

vina vésti na cém

germ. an etwas Schuld tragen

sfr. [břiti - vinnu cím]

vinnu býti cím

|| vinnu

(2 ceho (Brat))

(brat, vel)

v ob. ul. vinnu ceho ubi

MBⁿ 187, 254, 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vindikace

č. osobození, fivlastnování, místa

MB³ 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

viudičovati si co

č. osobovati, fivlastňovati si co, řahovati & řcimu,
ustřiti, řestati

MIB³ 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vineu byti cihl

hrabněp cihl

< Vineu jsem toho dostal, spr. toho dostal >

MB³ 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vinen na cemu

šfr. cíle (Brat, Vel, Har) &

na leor. vinen byti cíle
cemu

[viz Bartoš, O genezi 38]

< Vinen jsem na osudě svém, šfr. osudem svým >

MB 181, 254, 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vinití pro co

vyní velkou část

dobat přednost staré vazbě z cího

MR¹ 133, ²185, ³291-2

lefe z cího

↳ vinití ho se štody korn ↗

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

113²112

vino

Vina čistého kome ualiti

pedle Reinen Wein jem. einschenden

Sfr. Kome pouhou fawde tici
holou

MB¹ 151, ² 211, ³ 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vínobred

uviedeno je v MB² 231 jako kořena' složenina,
v MB³ vypuštěno

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vinohrady

2 fl. - i, sp. Vinohrad

M 13³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v'ku dati }
fr'klá'dati } c'emu
 & c'emu

Glauben schenken
heimessen

nem' germ. (Haj, Chelc
 Vinoř.)

ale fr'šněji: na něco dáti
na něci' sliby y dáti
o na slovo
na c' slova

MB⁷ 181, 255, 388

germ.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vinice (-y)

č. zemědělské, osobní (křesťan)

MIB³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

virtuóš

č. vykecání, vykecání umělec (zvl. hudební)

4113³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

virtuositas

o. Gleditsch, mistrovství

M13 3 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

virtuósa (—j)

č. vyborný, vynikající, dokonaly, mistrný (v^člona)

4113³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

viseti od toho, čeho

= von jem. von etwas abhängen

~~sp-ji~~
~~sp-ji~~

na dom, na čem

|| ^{byti na čem, čem} ^{< V loji, se na stěsti, jest jít >}
^{|| -n- při čem < To jest při věs, můžete udělati nebo}
^{neudejete, při věs >}

arg.: Zobraz visí na stěně > - fare' v trojčdelu smyslu

[redacted] < Svět na bohu visí kom. >
Hes

|| záleží, závisí na čem

~~z~~ || Kvisí z vůle jiného moudr. >

MB? 187, 255
3388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

visita

č. návštěva

MB³ 388, BNR 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

visitace

č. prohlídka (2804)

MB³ 388, BNR 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

visitační

o- prokazitel

M13³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

visitka

o-novotraci

MB³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

visitac'

č. návštěvy (oblet)

M13³388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

visitovat.

č. naučlivki

1413³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vítání (-j)

o životní, důležitý (oběd)

M 3 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vítězoslaviti

lépe slaviti vítězství, ^otriumfovati |
(= — a —)

1713² 232, ³ 337

Spr. slaviti vítězství (triumfovati) 1713³ 388

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vítězství

[zi'srati]

Sieg gewinnen

[odve'sti si]

-u- davon tragen

sp. obdržeti, dosáhnouti, dobytí Vel

MB 161, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

It
viti

sáseti slova na viti = in den Wind sprechen
= na planu uhliviti

dobrá frace

dolož. u Věch.

MB² 221, 3378

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vělad

v. majici'

[Dony majici' vělad Einhorni' / ²⁰ / neobratne m. / leže]

Dony vlozene' do knih >
dane'
zapsane'

MB 181, 225, 338

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Alaha

7. sq., 2. pl., 3. fl. ... - a -

M 13³ 389

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlas

Sing. m. spr. plur. "fo zřetobu něm."

[Cizinec měl černý vlas a dlouhý vous,
spr. černé vlasy, dlouhé vousy]

MB³ 153

neříjn - hnědáne

[neříjn vlas, spr. říjn vlasy]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 3389

[vlas]

Es ist kein gutes Haar an ihm
= není v něm dobré zily

sfr. (Vel)

MB 2117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vlas

ležeti si ve vlasech]

~~Ein~~ Einander in den Haaren liegen = Sváriti se spolu,
lyti ve sváru, na stírnu (Vél)

ve vlasech si ležeti = einander in den Haaren liegen

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB² 255

MB² 117

vlas

Přítáhuouti co za vlasý, podle Bei den Haaren herbei-
ziehen

Spř. Přes frůvony co vléci
Přes farězý co váleči

MB² 211

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vlásek

jen o vlásek]

Um ein Haar wäre ich gefallen = M'alem G' G'ch
upadl // div (ze) jen neupadl

MB² 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vlásek]

haar & lein erzählen = vypravovati do podrobná,
slovo od slova

MB² 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlasostřížna

Sp. Saděrovna, Holíčna

MIB³ 389

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlastně

"pohládá se za vespr. u. fralve, ac tomu tak
nemí"

↳ Na v kulce vlastně chitagra slove

↳ ^{Kou} vlastně to jezera jest del moře ^{Har ~~Har~~, Jel} MB 1 187, 255, 339

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlastnoruční, - e^v

sp. m. vlastnoruční (franz.)
[jistota vlastnoruční frana' vel]

MB¹ 183, 2956, 3389

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlastovice

fr. vlastovice

M 13² 257, 3389

MORAVSKÉ
ZĚMSKÉ
MUZEUM

vlože (ps. v leze) cisti
spr. leze čel

MB² 134, 3 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vliv

[= Einfluss]

u starých spisův se nenalézne

dě. vlivání = influxus

[Kratochvílův rozvažení hůzd přirobení, vlivání

a ovůině (efficiam, influxum et

effectum) Koum Jan

Brat, Vel, Byl

spatrně trojmeno

[Spádné] vplyv

bežně u Šaf.

ale "nemí bída, ab se tak jísti zburta Gladlo"

"fronějši slova účinněk přirobení, přičinění, moc

Mit seinem Ganzen Einfluss für etw eingestehen

= všim přirobením svůjho něco se přičiníti, zasaditi
všeí moci svou

Uvinnem jiných věcí = abtati
Růsck. slovo Einfluss budiver etnos evvidem
Ve slovesn. přičiněním příp. učičle dnka

MUSEUM
ZEMSKÉ
MUZEUM

MR 183, 257, 390

vliv umění v co
na co

leže působiti v co
na co

MB¹ 183, ² 257, ³ 390

< Vlasti št má zlouby vliv na zdraví, spr. je zlouby působí
na zdraví >

< měl na jejich rozvět vliv ne negativní, spr. že nepatrně
působí v jejich rozvět >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 390

vlk

Kdo chce s vlky žít, musí s nimi žít
shod. s něm. [Wer unter den Wölfen ist, muß man
mitheulen] schwalet

MB 151, 2210, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vláček (suetu)
vláček

spojení dle Čelákovského, Kollara, Šustice: vláček, vláček
Bart.: chumáček

MB³390

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vše [„außerhalb“] "lok. od neuvěřitelných rom. ven

mate se se vnitř, „innerhalb“

pod. měst: — vnitřní
< Věc do kostela, šel jsem vše sych >

1181 183, 227, 3390

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v nivec

Sfr. v nivec

↳ v nivec obrátí = v níc o. ^{Vol} →

arg.: nec^v, fivě, rač...
[REDACTED]

MB² 154,³ 210

Sfr. v nivec

MB² 257

Sfr. nivec^v, v nivec, v níc

MORAVSKÉ
ČESKÉ
MUZEUM

MB³ 390

voda

Chudí lidé z vody varí (Čeláudek)
poelle Arme Leute kochen mit Wasser
spz. Zdrobna drobi, že nemá z čeho

MI 3² 210, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

volati co na fomoc

< Volati úřad na fomoc, spřávněji: Volati z úřadu o na fomoc >

MB² 178, 30

lífe < Volati z úřadu o fomoc
Dovolávatí se úřadu fomoci >

MB⁴ 183, 2257, 3390

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

volba

nikomu svobodnou volbu nechati.

↳ Germ. 7 m. nechati souu na vili.

MB 183, 257, 390

jem. freie Wahl lassen nema' se frickl'dati
zústaviti souu volbu ^{svobodnou} "frase nova', necis."

sfr. zanechati souu fr. jeho svobodne' vili.
souu na vili nechati.
davatí souu vili.
pustiti

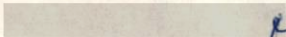
MB 185, 259, 393

vole

zboží se dle uvoř i žvič (2. sq. vole // -ete, 3 sq. voli // -eti)

sr. volátes, volaty, volatěti

< S uenarjceym vole tem Vel >

MB³ 390-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

volontér

č. 1 ochotník, dobrovolník (vojenský)
úředník z ochoty, wplacemí
MB 3 391

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Volumentů (y)

č. obecný, solný, tlustý (Bucha)

413391

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zobraz. fo čem
spr. číku

fo Eadidle, spr. Eadidleu

MIB² 257, 3 391

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

votant

č. hlasovatel (für soude)

MB³ 391

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

votivní (-y)

č. slibný (chrám), zaslibný, slibový

MB³391

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

votovati

č. hlasovati

MB³ 391

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vonekři fo cěm, sřt. cīm nach etwas riechen /

↳ Nádna je voní balsámem ErbV >

MB² 172, ³ 242

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vous

song. m. - spr. plur. "fo způsobu něm."

(Cizinec měl černý vlas a dlouhý vous,
spr. černé vlasy, dlouhé vousy >

MB³ 153

není jiné ho broadue'

< tři pěkný černý v- y, spr. pěkné černé v-y >

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

MB³ 391

vplyv Einfluss
[i. spatne] slovo "7

slovo nelibe' a zbytecne'

arg.: vplyvi, vplynu v trop. smyslu nefrichazi'

MB 184, 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vrhoviti / vrhati (mláde) Junges werfen

sp. u. mláde' míti, (po)roditi „tak se říká' mezi lidem“

lež' oteliti se, ohřebiti se, obahnuti se, ošotiti se,
ořoziti se, ořasiti se

mláde' metati (o zapírání, loech)

M 131 184, 2258

|| hooliti mláde', sp. míti, (po)roditi, metati

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

M 133 391

vzhoviti se nac

[na vyrábění stroji]

nesfr. u. dabi se oddati se pustiti se ve vyrábění stroju
nac do stroju

Ujal se vyrábění stroje
Učal se

MBA 184, 258
3392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vrchlabí, -e^v
Sgr - fi

V-i'

MB³ 392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vichni' veleni'

Oberbefehl

" wozformige dachm jazyka cirkels " viza Vel: vichni' uoc
miti

// nove' obraty: vichni' velitelstvi, na' celnicstvi

~~_____~~ //o

M 131 ^{//o} 784, 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vrchol, - le marš.

spj. - le

MB 184, 2 258, 3 392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vrádní slovo

= Einschaltungswort

(ve slovníku atd.)

17B¹ 109
2 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vřely, -e

přel's častě a zbytečně uštra' se za jiná' dobrá' slova

< Vřele milovaný, spr. vroucně >

< Vřelá' slova, spr. vroucí, upřímná' >

< Vřele doporučovati, spr. suázne >

< Vřelí přátelství, spr. vroucí, důvěrné, upřímné >

< Vřelme v-e novj'tou důraz přátelství, spr. rádi,
upřímně, vděčně >

< Vřelme v-e, spr. vroucí >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 3 391

vít.
vít

vů - vůu

sp. vů - vůu

8113³ 392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vsaditi se oč = eine Wette eingehen

lože založiti se oč^o [(Vil, Sychra) / založiti se
sp. Rosa, Brat]

MB 184, 20, 3392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vstoupiti do života bez dokladů

< Za tou vstoupí do života, když uvede se, nejde ve skuteč, nebude
platnosti >

nov. < v rād, forádet uvéstí něco Vel >

< formou ^{roby} uvéstí ve skuteč uvéstí Vel >

< to vešlo v zřejlost kom >

X spj. v. v manželství, v dědictví, na věci' uvéstí

H 13 184, 2 258, 3 392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vstříc

hleděti čemu s obavou, hrůzou, napětím

spř. obávati se, hrůziti se, toužebně očerávati ceho

< hleděti s blidem vstříc udalostem, spř. blidně udalosti
očerávati >

M 13³ 392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

však

na druhém místě ne vět-

< by však domnívali jsme se, že jest rovněž Prát >

MB¹ 64, 281, 377

+ „zburta i na místě první“

< Kostel jest neveliký, však veselý a ozdobný
Han >

MB² 81, MB³ 77

„tuto sfojku lefe jest po firklede srovnateli státních daňovní ne
větě na místě první nežli na místě druhém nebo dokonce
jestě vzdalenejším“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
MB² 258, 3392

vše možné

< Učili všemu možnému, správně cenné (dle Bart) >

MB³ 392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

všemožně

< V. se přičiním, sly. Přičiním se, co (počud) budu moci // ze všech
sil // seč mě síly budou >

MB³ 392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

všímati / všimnouti si co spr. číslo

MB³ 75, 3392

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vtáhnouti do knih

Spz. vkládati, vřisovati, zafisovati

MB³ 393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v tčliti do knih

[Dle v základní knize včteného zápisu >

opraveno na

[Dle zápisu do základní knihy vloženého >

= einverleiben
v d. d. v. v. ob. ml.

MB 163

MB 193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vtip

broušiti si vtip na čou

spřávněji o čou

↳ O blízkuho jazyk sobě brouš' Prisl. >

MB² 89, 391

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vůči tomu, vid. toho

„ se jménem bytosti živě se pojí “
se jménem věci jména vazby :

hledě k tomu, ^{vid.} ξ^3 , do² ...
vzhledem

„ Jak můžeš věci takové drzosti mlčet,
leže ^{pro} takové drzosti “

„ Vůči těm fotbalům ustanovením toho, ^{hledě II-12} ^{vzhledem} k těm fotbalům ... “

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

M 137

184, 259, 393

vířolí'

~~léže~~ ololí'
spr.

" před. v jest zřetěna "

vířolí', léže ololí'

MIB¹ 184, ²259, ³393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vulgární (-ý)

č. obecný, sprostý, nízký

MB³ 393

BNR 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vulgo

č. obecně, vůbec

413³ 393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vulcan

č. sopka

MB³ 393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vulgarizace

č. složený (v buch)

1113³ 393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vy
řekati

sp-ji vyřekati

dle Bart

M13³ 372, 3393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyčep

vyčep fiva přes ulici, leže Praděj ... >

MB² 259, ³ 393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyčepovati

Spr.

= auszapfen, vom Fass verlesen

|| bočiti, vyčáčetí

MB² 96, 30

"tento novjím slovem více a více zanáda' stare' a jeste'
slovo vyčáčetí"

MB² 254 3393
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyčerpání program

Q₁ může se řídit

"číslo obrát" → vyříditi, provedti, učiniti

spn [látky vyčerpána, ~~leže~~ probána]

MBA 185, 259, 393

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vydatný, -ě

léže platný, vydajný, sfory

< strava v-a, sf-ři vydajná, sforá, vřivná >

< Obec v-ě fršpěl souseďovi, léže platně, účinně, zaručeně >

MB² 259, 3394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vydávateľ

sf. - a -

MB³ 394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vydávatí toho

Zur Verfügung stellen

"dobrá frase pravnicí ušlech", ~~u~~ Všeh

< že se vždy komorníci každému vydávají a
vydávají z práva mají Všeh >

MIB² 259, ³⊙

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vydávat se neč/nač

Sich einer Sache hingeben

"dobrá frasa"

< Vyšli se v nestylatost^v Bob >

< Vyšli se na hledání šitbra Háj >

MB² 259, 3394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vydávati se co „sich ausborgen“

~~Sfr.~~ si co
lefe

fadle vypůjčiti si co

MB 185, 259, 3394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vydržeti

< Nemohu se' uelice' bolestí v., spr. sušiti >

< Nemůžeme tu pro horko v., spr. obstati, vytrvati, vyžiti >

< To není ž vydržení, spr. Toho nelze sušiti >

MB³ 394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vydržovati: erhalten, unterhalten

o osobách: stará matka chováti

< Chovej svého otce v starosti koc >

o věcech: eine Schule erhalten
unter —

náklad na věsti, uabladati nač

⊗ " nelze sba vydržovati (vojko, škole abd.) uafento
zavrhovati; jestli v tom tropus obyčej' "

MORAVSKÉ
KRAJSKÉ
MUZEUM

MB 185, 2260, 394

vykazovati sarty
sp. vyua'seti

MR³ 394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhotoviti listinu
sp. seprati

MIB³ 394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhověti

< v. žádosti, peníze, sfr. vyplniti žádost, ... >

vyhověti soumu, sfr. dosti učiniti soumu

< úřad nevyhověl žádosti občanů, sfr. nevyplnit // nesplnit //

// nevyplnit // nesplnit //

X sfr. < Laskavě učitel vyhověl žádom = měl s nimi
shověni' >

arg.: hověti = lahoditi
sfr. učiti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MIB³ 394

vyhovovati cemu

< Slabý zač předmetem nehovuje, spr. učim' dosti
předmetem // nem' s předmetem >

0113 3 394

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výhra

udělání v-u

lefe vyhrati

MB³ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhraditi
vyhrazen, sp. zen

MB³ 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhražovat, sbr. - 2 -

MB² 260, 3 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vycházení na co
↳ Příkladně přib. času vychází na Soucovu ,
správně soucí se ^{Soucovou}

MB 185, 260, 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vycházeti / vyjítí nač
na dobré, na zlé (zly, doby' konec mlti)

dobrá frase

< Žádám to na dobré nevyšlo Tur Kou >

MB¹ 185, MB² 260, 3395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vycházeti s Elym dobře
špatně

„dostalo se do obecní ulic z učením (mit
jem. gut auskommen)

špr. & shodovati se, snášeti se, srovnávati se

s Elym

MB1 185, 226, 3395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vycházeti s číku

< s platem >

mit etwas auskommen
sfr. vystačovatí

M13²260, 3395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výjiti'

Čusammen

č. důchod, plat, příjmy

MB² 260

< ma' přelue' v. , spr. přelue' důchod, plat, příjmy,
ma' dobře od cíle lyti živ >

MB³ 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

východiště

Ausgang

staci' v'chod

MBⁿ 185, ² 260, ³ 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vychodiste

< V. obojih spisů jest to též >

"nejasně a ustr. řečením"
Hlavní základní myšlenka, obě spisy jest též >

m. < Oba spisy vycházejí z téže základní myšlenky >

< — — — — — zakládají se na též hlavní myšlence >

MB 185, 2260,
3395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyjímati se

sich ausnehmen

znamená vřdy jen, vybrati']

kizně' fěklady nóm. kicěni' es nimmt sich aus

[Die Musik nimmt sich von hier gut aus

= kradba se odtud fějenně fosloucha']

[Die Gegend, das Kleid nimmt sich schön

aus = krajina šat fěkně vhlězi'

// jest mило divati se na krajinu, na šat

// krajina jest krásna' na fěklad >

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

MB 185, 260

vyjímati se

< kradba vyjíma' se odtud fěkně, sfr. kradba odtud fějenně se fosloucha' >

< krajina fěkně se vyjíma', sfr. mило jest divati se na krajinu

// fěkně jest fěklouchana' na krajinu

// krajina jest krásna' na fěklad > '1.

vyjimka X vyjimka
// vyjimka

1, die Ausnahme
od vyjimati

2, die Bedingung
od vyjimati

MB 186, 2260, 3395

< Z pravidla jsou tyto vyjimky, sfo. vyjimky >

< Ve smlouvě učiněny tyto vyjimky, sfo. vyjimky >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 3395

vyjít na co

= souec (21', dobrý) mít

= Folgen haben

„dobrá fráse“

< Zadržuje to na dobré nevyšlo Turkou >

MB 185

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyjítí s cílu / vycházení s cílu

< nemůže v. s osmi sty, spr. vytačítí >

MB³ 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vyjítý]

vil obejítý

návrada: kniha vyšla'

MB³ 214

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyjma (-ouc) co, nespr - ciba

arg. : vyjiti co

<vyjma ušlechta kusu, 4p - ušlech<

MR 186, 2260, 3395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhládatel

sp. - a -

MR³ 396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výkonné (ředitelství) Betriebsdirection
→ (u Želieznic) dopravní ředitelství

MB¹ 67, 286,

výkonné ředitelství = Betriebsdirection
dopravní — — — — — Verkehrsdirection

MB³ 396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyššezemí v. vyššezemí

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vylet

"starí uznali, Gladouce ... vylázka, vylíždka"

"měli bychom jim také častěji užívat!"

ale slovo vylet je "dobře tvořeno"

"třeba v něm obsažený nepřítel se duchem j-a

ang: ^{vaněk} ~~se o klavír~~; Někdo si vyletěl, zalehl

MB¹ 186, 2260, 3396

BačMR 18: MB² "nepravěm zavrhuje"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyletní
nemí chyb.

sr. začátku

MB 186, 2260, 3396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyklívati se neč

sich zu etwas hinreissen lassen

„dobrá fraze“

< v fonetice se vyklívajíce všech >

MB² 261

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyloženy

statue m. - ely
< vyložení fivo >

X < hrad vyloženy hladem >
sr. < dulek v statue vyloženy >

sr. vyložení co

vyložení fivo, sr. - ely f.

MB7 144, ²201
3 275

MB³ 396
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyložit

Ausschiffen

Gen.

Dracel kšic vojška bylo vyložen, sfo. bylo vyloženo z lodí
vyraženo

[redacted] 11 potoufalo z lodí >

MB² 261 3396
+

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyloha

ale uin. ⁹ [Auslageren]

bez dokladu (nem' ani u Jg, teprve Cikal ho
uvadi v Dodatku)

leže: náklad, útraty, vydání

MB¹ 186, 2261

[Výloha nelze být, s výdání / nákladu nelze brát
části] >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB³ 396

Bač MR 18: MB², nepravem uzavře

vyloučiti

{ není vyloučená možnost, že tam dnes dorazí

sp. není nemožno, že ...

|| Je dobře možno, že ...

|| že ještě očekávají, že ... >

41B³ 396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhlediti slzy soum

~~lepe~~ rozplacati Solo

~~zr.~~ // s slzám foliovati

MBS 186, 226, 3396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyčouditi se

sich hinwegschleichen

„dobrá“ farce

|| vyčouditi se

MB¹ 186, 2261, 396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyložiti

dem Verständnisse möglichst nahe legen = co nejnověji

vyložiti

sfz.

ORB 180, 2, 253, 3~~4~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyložiti

< dnes nejsem dobře vyložem >

Sfr- nejsem dobře, vysli, v dobře, ude,
 vende

nenam dobře chvte, dobře boeliny
nejsem vesel, nem mi veselo >

MB 196

MORAVSKÉ

MUSEUM

MUSEUM

vyložem byti dobře
zle
hruzy' jsem.

gut, schlecht aufgelöst sein

m. byti dobře vysli (v dobře, ude byti

MB² 261, 396

výmě, 2. sg. nemene

fr. výměne

MB³ 396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výjimečný stav
spr. výjimečný

M13³ 396

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vymlouvat^u se čím

vorschlützen, verwenden etwas
sfr.

< [čouj'] se válni vymlouvaji 'Brat' >

MIB 184, 2 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyučazeti se sili befidem serun.

mosto uisti se

↳ Jak se vyučazite → Jak se mate
Jak se va'm vede
dani

MBA HC, 2261, 3397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vynaložiti co uac
(beci, staurst)

bezduvodne se fovažuje za uerfu.

< Vynalož na to svoj mladý veš Blah >

Vel, Trizem

// naložiti < musis' fraci na to naložiti

++ // naložiti < Ahi na to naložaji' v'ecro sve' umeni... Chetě >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

M 181 186, 2261, 3397

vynášeti

sp.

'užitek dávati'

< Což pod a užitek vynášeti Vel >

MB¹ 186, 2261, 3397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[¹⁴vyuášeči se] herausnehmen
sich viel

v ob. ml.

|| zřepně, řypně sobě věsti, prováděti si Kou. Vel.

řypnati se, foudati si Kou

ob. ml. : yvadeči si, foudati si, lrdě si řovnati, yva'siti se

MB¹ 89, 2/118

sich brüsten, überheben

spr. (Vel, Brat)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
MB¹ 70, 2 89

vynášeti se s cílem

spr. cílem

MB¹ 90, ²120, ³138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyřesení
// výnos

MB 782, 2108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vynikati citen nad toho
spe. // sly noubi

< Vynikati rozumem nade vsecky PulE >

MB¹ 186, ² 261, 3397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vynikati čim nad soho.

↳ vynikati rozumem nade všechny Pulle →

MB¹ 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyňati // vyňouti
dial. vyňati

vyňmal, -v, -t, -ti', spr. vyňal, -v, -t, vyňeti'

MB³ 395

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vjuos

Extrag, Ustka

< Životin se z v-u této zakrady ob. ml. >

MB 1186, 2261, 3397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výnos

nalezení, vynešení MB¹ 82
učiněti, dati, vynešti MB² 108

} Erlass geben

výnos X nálež

výnos Erlass "spíše nálezem" vládní výslovně

nález (rozsudek, vyřízení soudců) Richterspruch
slo: nalezení: gerichtlich entscheiden

MORAVSKÉ MB² 261

výnos = nálezem vládní foli
nálež = rozsudek

EMSKÉ
MUZEUM

MB³ 397

vy'nos

// vy'nesení // s'nesení (s'nesení) // nález

vy'nos, s'nesení nálezů, vy'nesení

Erlaß geben

MB 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyjad
vyfady

ciiniti

ausfälle machen

„ve smyslu abstraktnem nemelo by se tak zhrstet
slasti“

⊙ / < vyfady se čini na ^{žoho} ~~často~~ > časte v uvoindeli /

leže: + / < dočy savi žoho / dorážeti na žoho - utociti na žoho
napadati žoho, utociti činiti na žoho

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MIB 186, 2261, 3397

vypadati

< Kasy uue vypadaly, sfo. ptezly >

< Chlupy uue vypadaly, sfo. vyfelichaly >

MR 3 397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypadati

< Ten zámeč Sráše v-a', spr. je Sráší na folkl >

< Obilí fěně v-a', spr. hledi, je fěně >

MB³ 397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyjadati nac ⁴ / Es fällt auf eins heraus]
[Na jedus to vypadá, sp. to jest jeduštejue] >

MR 186, ² 262, ³ 397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypadati s ^{čím} jadr

<Vypada' to s v dělkem bledě, sp. Vy' dítel' jest ^{špatný} hubený' >

MRA 262, 3397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypadnutí

← Jak to vypadlo? life

Jak se to skončilo?

Jaký to zomec vzalo? →

MB 186, ^{2,3} ⊕

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypadnouti z Česka
< 2 listiny kandidatur >

keře vypráskání, vynechání 4ti

MB¹ 186, ² 262, ³ 397

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypínati se

= sich brüsten, überheben

Sfr. (Vel)

MB¹ 70, ² 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyřisovati souhlas
volby
Světla

Společně rozepsati (Kou, Vel)
arg. : vyřsati ma' vyřnam , z něčeho něco přepsati /
vyřisovati — u — , yřiciti
~~vyřicovati = vyřisovati~~ přepsati

14181 1871 262, 3398

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypláčet se / vyplatiti se / ⁰ sich auszahlen / sich kehren / Germ.

< Ta věc se mu dobře vyplácí

sfr. Při té věci } dobře foehodi'
S tou věcí }

|| 2 té věci má užitek

|| Ta věc jest mu s užitelem

< Dobrodružství se mu nevyplácí, sfr. Nefoehodil s dobrodružstvím || Dobrodružství
šťastně se mu skončilo > MZ 187, 262, 3/8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyplnovati čas (dopolední) chemii)

leže vynašládati čas dopolední na chemii
živati času dopoledního ku chemii
čas dopolední chemii předvíti

1481 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyplývati

viz plynouti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyfodob(n)iti: Scapione
= eine Landschaft aufnehmen sp. MB⁷ 66

[jen] vyfodobiti MB² 84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypotřebovati co
"zbytecne ^{se užívá!} bude tam, kde jadrněji a kratěji můžeme se vyjádřit."

< Vypotřebovati všechnu olej, spr. vysvětliti
všechnu mydla, spr. vyjmydliti
všechnu sůl, spr. vysoliti >

MB 3 398

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyfoučeti
vyfovezen, spr. - den

arg: vědein

MB ¹187, ²262, ³398

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypuditi Eoho²
sfr. Eoho⁴

[nepřítel našich z města vypudil, sfr. naše >

MB 187, 2 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyprávěti se

provincialisimus

Sfr. Si // D

západ. Čech

co // čeho

~~MB 187~~, 2262, 3398

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypudnouti

" vlastně ... o vypudění přepenců na stromech "
" i v přeneseném významě ... uřídit se duchem j-a
cirketiv "

u starších většinou s reflex. se

< těžké bawie z toho se vypudly tříp >

frase vojna vypudla (se) připustiti se mohou "
ohněn vypudl (se)

|| válka povstala, vzestla

|| ohněn vzrůl se, vzrůl, vyšel, chřtlo se

MB 187, 262, 398

děje se tak jak část na újmu jiných vzez. přímějších :

< Vojna vypudla, spr-jí válka vznikla, povstala, vzestla >

< Ohněn vypudl, spr-jí se vzrůl, vzrůl, vyšel, chřtlo (se) > MB 398

vyřábění

Viz dělati.

"Jestli to a podobná, jako vyřábění, hotovení jsou zly-
"dělná"

< Který surovce užívá se na vyřábění třísla,
sfr. na třísla >

17B³ 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypábeti

erzeugen

„vztahovati se může jen ke hmotným věcem, neměslně
nebo formálně udělaným, nikoli k plodům zemědělným“

MB¹ 187, 2262, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výraz

slovo utvořené dle něm.

sfr. slovo, jmelno

Jazyk náš nemá pro ten pojem výrazu, sfr. slova, jmelno,
pojmenování >

< kuzivajte sprostých výrazů, sfr. slov

// kuzivajte se, nemlivate sprostě >

MB³ 399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypážením, zábava
[?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?]
[?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?]

ale zapadlo starší slova:
svatochril, obveselení
nově přijato slovo zábava

MR 187, 262, 399

Bač MR 18: MR² „nepravěm zavrluje“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vynázeť se

viz výrazem ⁴⁹ [neúspěšně] [neúspěšně] [neúspěšně]

fenéčel dvojsympolue'

starší slova: bratochviliti

obveselovati

bratochvil

miti, učiniti (Vel)

provázovati (Háj) (Braš)

vymě nejčastěji baviti se

MB 187

MB² 262, 3399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výrobek

Industrie-, Gewerbe-Produkt

X plod(fina), Naturprodukt

duševní plod, Geistiges Produkt
Geistesprodukt

↳ zeměplodů, rostlinné plodiny,
a řemeslníci vyroběni včelího
dělati výrobky

M 13^a 187, 262, 3°

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[výročí] křikter spruch
nalez, y'foued' (soudecovi), rozrušen

MB 154, 2215, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyrównati se Soum na cém
chybně m. cém // v cém

u starých také' vyrovnati se
[zapici se lichem vyrovnáť
jel >

MR 187

vyrównati se Soum na cém [na zásluhách, na nedomátech >

⊕ [j-m an Verdiensten, Kenntnissen sich gleichstellen 7

sf. cém, v cém [zásluhami, v zásluhách >

⊕ [u starých vyrovnati se 7

MR² 262-3, ³ 399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[Signature]

vypozumeti Sloho o cemu

= \int zu wissen thun
zu verstehen geben

nem' spr. m. dati souu co v'edeti Pulb, Brat
na v'edomi' dati' souu

(vz'kazati souu) ob. ml. zpravit' Sloho o cemu
oznamiti - u

< Pan N. vypozumava se, a'z zafis sem

predlozil MORAVSKÉ
m. d'ava se v'edeti Janu N.
ZEMSKÉ

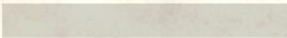
// na v'edomi' d'ava'
MUZEUM
// oznamuje se
// vz'kazuje se >

< Soused byl o tom vypozumou, spr. zpraven >

MB 188, 2263,
3399

vyrozumívati co pod cihou,
spadnutí cihou

< O vyrozumívání pod státními právy, spadnutí slátek
právy? >

MB³ 312

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vyřezat / vyřezávat] zvíře

sp. vyřezávání zvíře

jodle ein Thier beschneiden

MIS¹ 161, ² 223, ³ ④

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vyřizeni' obdržeti:
dostati.]

Erledigung erhalten

[Hiermit erhält der Bericht seine Erledigung =

zpráva skutečně se vyřizuje >

MB¹ 83, ²108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysaditi [nejaký] čas

[úradník] dva dni vysadil,

fr. (po) dva dni do úradu nepišel
|| dva dni v úrade nebyl >

|| vyneschal

|| zanedbal

zameškal (ve smyslu negativ.)

MB 1788, 263, 3399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysaditi: činitele

sp. - vyfukouti, vyčisti || vyjmouti

MB³ 399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysaditi dítě

nespr. m. odložitⁱ, položitⁱ, foveci
po —

< dítě na ulici foveceno ^{tel.} Vel >

MB 188, 2263, 3399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysaditi plat

~~lepe~~ ustanoviti, vyměřiti, vybrati, učiti
~~spis~~

MB¹ 188, 263, 3399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyraditi se nebezpečnost'

Spr. dáti se, vydati se v n. (Vel), na n. (Let Troj), ⁰² [do n. (Bm)]
čemu (Chelc)

MB³ doporučení jsou vazba v n.

MB¹ 188, 2263, 3399

= sich der Gefahr aussetzen

Spr. vydati se v nebezpečnost' Vel, Slatá MB¹ 66, 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyšledek, následek

"novověká, ale analogicky správně tvořena slova"
"neruší však užívání slova vyšledek tak zhruba, jak se
ryzí slova"

< Jaký je výsledek volby > *life* < Jak volba dopadla >
Jaký je výsledek jeho práce, spr. plod, výkřik
 < Prati s dobrým výsledkem > *ni.* < s dobrým prospěchem >
 + < Výsledek toho byl, že jsme byli odměněni, life konoc toho byl, ne // bylo z toho >
 < Ovisy ve bou (doporučení) > *|| bydle, ze*
 < *Označil nerozporit. výsledek z bodámi svého* > *theilte er allgemein*
 < Das Resultat seiner Forschung > *theilte er allgemein*
 < mit > < Čeho se dopátral, vůbec >
 MORAVSKÉ
 ZEMSKÉ
 MUZEUM

< *Označil* > *Čeho se dochoval na svých dětech?*
 < Jaké jsou výsledky vychování jeho dětí, spr. Čeho se dochoval na svých dětech? >
 < *Věkne fence jsou výsledkem jeho zřevu, spr. Vyzpíval si fečné fence* >

MR 188, 2263, 3 400

vyslovený

v-y' frizivoc učebc, sp- uřivuný, opravdivý, oddaný
To jest vyslovený darba, č. dočasný, nepočtybný, učivný

MB³ 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výslužné = Pension
v. služné MB¹ 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vysoka, -e' jin. mesta
sfa. Vysoky (toz vrcha)

arg: uz na nejstari' mest. pečetu, u Zidm. z Puchova, lid. ud.
okoli' osady: Pichov, Jescany'

MB² 263, 3400

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysoko

da'va' to vysoko podle nem. er giebt es hoch
cis. vede si fypne, dela' pa'na ap.

MB1 90, 2120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysoko + slo

v lidu dobře ne slyší 'vyplnati se' "

[Ta uležetá chasa vysoko se uese Suš >

MB² 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vystale' uroky
hruby' jehem.

ausstehende Interessen

sp. nezaplacena' uroky

M 13ⁿ 188, 2264, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vystati, vytrfeti, frěstati, suesti

"vytrf'ed se jakožto chybné"

"v'bra ... nedivodna"

arg.: běžné v ob. m'edi
u starších spis-ů (Vel, Kou)

↳ Vystati např. práci Kou >

↳ nemohu něčoho vystati ob. ml. >

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

MB 188, 264

znamena 'sloje vystavati, vydržeti, vytrfeti, frěstati, podstaviti'

↳ cvičení, nemoc, pronásledování >

↳ Dnes ti lidé vystojí horda, spji zaříji, 2 kusy horda >

MB³ 400

vystáti

germ.

< kemochu tebe vystáti, spr. sněsti, viděti, cěti >

M13³ 400

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vystaviti
čestný list
obligaci postup
směru

nepr. u. list sepsati, složiti, vydati, zdati,
udělati, ^{or} vyhotoviti; od sebe dati. 7

M 181 188, 2264, 3401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vystavitel chybějící rovně / vystavovat

sp. vytyčati

MB³ 401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vystavovat se] / [vystaviti se]

sich d. Gefahr aussetzen = vydati se v nebezpečnosti
Vel, Skala V. MB¹ GG

vystaveni byli nebezpečnosti, s^o vydání byli

MB³ 401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vystoupiti / vystupovati na divadle, jaku ročimě

< N. vystoupil dnes po frue' jako Othello, fr. ti hrál představenal Othella >

< Vystupuje v Svandově divadle, fr. hraje >

< N. časte vystupuje jako ročimě, fr. časteji ukhvi' jako ročimě >

X fr. < N. vystoupil na ročimě >

113³ 401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výstředný
v - e kruhy, řeče mimostředné (s mat.)
MB³ 401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vystávkati Solis ceho

doformaceno M13¹69, 289, 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vystřiháti se před 7]

v stč. a stč. dvoji části, ale finsnější je vazba gen.
a od 2

Lejda Gichou se Židii vystřihali Har >

MB 1137, ^{2,3} Ø

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysutý' [hängend]

fr. visutý

v-e' lodiny

v-a' fecit

X vysutý'

vis- [hängend]

v-y' zámeš

[ausgeschüttet]

su-

(visci') // (visaci')

MB² 264, 3401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výše řečený
jmenovaný ... 47.

výše má se za chyb., ale je doloženo u starších

řis-ů

< výše jmenovaný Har
výše dotčený Har >

doloženo též uže:
< uže povíku Lou >

// sorchu, shora řečený
M 13 188, 264, 3401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzšimouti se ^{na šitě} na stolec ^{na stolec} ^{sich auf das Pferd aufschwingen} ^{častě čítáme}

sfr. na šone ^{ušetřiti, vřediti}

[ob. ul.] ^{vzšimnouti se na šone}

X vzšimnouti se z ^{sfr.} ^(Han, Kram) ^{čtyřech stranou} ^{sfr.} MB 189, 264, 3401

< Všímal se s nejvyšším důstojenstvem > ^{sfr.} ^{fovozesl se s...} ^{čestně nejvyšším...}

< Vždyť přirození všimnou se na vši netušoucí > ^{sfr.} ^{fovozesly se na vši} ^{čestně, vřítě >}
M B 3 401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výtah z materiálu
spr. vyřis

MB³ 402

výtah knihy, spr-pi jadro, obsah

MB³ 402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vytáhnutí (sam) ^{ausziehen}
↳ Vytáhl dobývat samí nověti >
"nej' chyb.", ale dolož. u starších spis-u (Dal, Har, Flaw)
↳ Válečnou úsvi do Vlach vytáhl Har >

|| vypraviti se, vyjiti, vydati se

MB 189, 2264,

vytáhnutí do boje
spr. dohled z Dal

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 3402

vytáhnutí (2 listy)

9/1

germ. aus einer Wohnung ausziehen

Spr. v. Stehobavi se

od ——— 2 listy (Vel)

MIB 189 2264,
3402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vytahnutí meč
dolož. u Vel

// častěji dobytí meče

meč oznažiti

vytasiti, ~~vytahnutí~~ gj.

MB 189,

2264, 3402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vytáhnouti se / vytáhnouti se z čeho
= sich aus einer Sache herausziehen

" spr- frase
↳

[REDACTED]

fořdařství a služebnosti se vytáhnouti
Vel >

MBA 789 2264,
| 3402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vytahovati z knih
Spr. vyřisovati

MB³ 402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vytítí // vytuouti dial. vytáti

vytuul, -v, -t, -ti', spr. vyfal, -t, vytěh'

MI 3 402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výtahováti Echo

Sfr. vypisováti

< nevytiskujte více ze stejné, Sfr. nepřeskyte ... >

MB³ 402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyufobřovati

v. ufobřiti

1713/189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

využitlovati

lepe využit[↑]i, v užiteč svoj obratiti, vyrostitovati

z užiteku sobě obratiti (Brat)

Bač MR 18: MB² "neprávem zavrhuje"

MR 1

189, 2964, 3402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyparovati (se) činnu

sfz. čeho

<Vyparoval se veličkou nestěti,

sfz. veličko nestěti

// předesíl veličko nestěti >

MB³ 402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvoljetí činnosti
nech. in. činnosti, činnosti ští, jeviti činnosti

MB² 265, 3402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvin
spr. vyvoj
kozvoj

arg. : stupnovani' vi - voj
 ni - voj foci - foloj
 vi - zalvoj

MB¹ 189, 2265, 3402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvinavati
spr. vyvíjeti

arg.: ~~fominovati~~ - pamíjeti
~~vyplývati~~ - vyplývati

MB¹ 189, 2265, 3402

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvolati co
miz. cirko MB⁷ 86

< Hlasatel vyvolal tebe, sp. slova ta >
slov

MB⁷ 86, 2114, ³ 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvolati hádku
rozepři

m. ^zsfusobiti, ustrojiti; stropiti

MB 189, 2265, 3403

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyostávat

< Pot jim vyostal na čele, sfr. vyrazil se >

M13³ 403

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyzdvihovati zchuzi / vyzdvihnouti
sfr. rozfoukati

MB³ 232

[Cisari Josef II. mnoho klášterů vyzdvihl, sfr. zrušil >
v. klášter, kostel ~~znamená založení~~

MB³ 403

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

význam

Bedeutung

užívá se chybně m. slovo, slovíčko (vocabulary)

(léčí se latinským významem, sfr. slovíčkem >

MB² 265, 3403

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyznam veči

Bedeutung haben

"die simple fürjedem/ich obrati veči se ma'":
"Dieses Wort hat die Bedeutung: toto slovo znamená"

"Dieser Mensch hat eine große Bedeutung: tento muž
máho platí, jest na slovo rat, má platnost" MB 66

MB 66, 284-5

→ diležitost vaha

(Dieser Umstand ist für die Geschichte Böhmens
von grosser Bedeutung = ta obchod ma' pro
dějiny země, v které diležitost
"jest v dějiny země diležitosti (vaby) pro
dějiny země"

MB 284 1/2

vyznamovat se

utvořeno dle něm.

Spr. vyvíšati, předčiti nad holo, před 2/2m
vražati se znamenitým, vylečeným

M13³403

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

významy' plny'

sp. významy, obrazy'

MB³ 403

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyznať se v čem [sich in etwas auskennen]

nemí spr. m. znať se
zblhlym bytí } v čem, rozumětí čemu, dovéstí co
zrušeným bytí }

< Ten člověk vyznať se v le' věci, spr. znať se,
jest zblhly, zrušený v le' věci, rozuměti le' věci >

< Vyznať se v breslení m. uměti bresliti >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 189, 2265, 3403

vyznať se zde

8 [sich wo ausbeuten] *germ.* 7

sfr. formati se zde (fr. Jg, ul. ob.)

< Cloueh se tam již ani nevzná, sfr. nepozná >

arg. : Cloueh se tam nevzná

= [man wird dort nichts gesehen]

Cloueh tam nečím' vzná

MB 189, 2265, 3/03

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyzvedlosti

sp. // vyzvedlosti

MB 3403

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyžadovati

zbytečně m. žádati

MB1 137, 20, 30

"nyu' se až příliš zbytečně užívá [přesobem] u ním. slova
infordeum"

< Věc ta vyžaduje mnoho obětí >

< slo. žáda', požaduje',
vyhledává', vyžaduje'
mnoho obětí >

starší: žádati (Jel)

(Kouřen)
vyhledávati, vyžadovati

Často lze užit jiných obětí

< Dle toho vyžaduje velkého nákladu

→ jest s velkým nákladem,
jest nákladné >

Bač MR 18: MB² „neprávem zavrhuje“

MB1 189-190
2265, 3403-4

vyžiti // vyžouti
nač. vyžati

vyžněl, -v, -t, -ti', spr. vyžal, -v, -t, vyžeti'

MB³404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzdáti' // zdáti'

hojně doloženo, foto lze užívat
převodní tvary vzdáti, zdáti'

MB³404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzdaliti se

„druhá zbytečně tam, kde postací odejiti“

nejde o vyjádření vzdalenosti

< Sluha se vzdalil z jazyka, kofe odesel >

MB¹ 190, 2265, 3404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vzdát] ^{saue} < die Ärzte haben ihn aufgegeben >

< Lerañi o nem pustli. kar. Vel. >

< Lerañi ~~neuvrečeho~~ gž opustli. ob. > MB¹66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzdati se čeho-

"fošdada' te za chyb., a nále doloženo"

< vzdati se své povinnosti Vel >
apřinejši
obzřetněji: vzdati co (šty)

tedy: v. úřad, službu

MIBⁿ 190, 2265, 3404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzdělávací složka
Sfr. vzdělávací

MB 2265 / 3404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzdělávatel

sfz. -a-

MB³404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzdě'li' // zde'li'

lze užívat:

průvodní pí: vzdě'li' // zde'li'

1413 3404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzdor předl.

alle wim. trotz

chyb. m.

fřes'

fřes narizení nade

(Par Ferd)

<Vzdor všemu úsilí ulehčí jemu zádaneho cíle sp. fřes
všechno úsilí>

57 :

se srozuměním a s dynamami blazen jest

(Svéd)

<Vzdor všemu fřetulování jemu usčie neporičie, sp. se všem fřetulování>

fřu'6 :

Pro tom fřu všem dobře se mu vedlo

(Svéd)

<Vzdor tomu dobře se mu vedlo, sp. - Pro tom fřu všem>

nehledě nač

8 čemu

<Vzdor zakazu to vyhovul, sp.>

nedbaje

nedbaje, nešetře zakazu

ne šetří

čeho

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

věty fřu pout'

<Vzdor fřu byly'm hued strisacel'm>

zmahal se fřazr naporád m.

Ac'koli hued strisacel' fřu byly, zmahal

se fřazr

bolubie distribouti,

<Knabyp's zlor své obratnosti se fřazr, nemuže
sp. Knabypoc, jaze je obratny...>

MR 190, 266,
3404-5

vzdor

na vzdor soum
ceum

Sfr., ulevi se dirazne

< na vzdor(u) čimti soum co >

< za'razu na vzdor jiti >

MB 1190,² 265, 3404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzduch

Torreni'to vzata ze vzduchu

fohle die Behauptung ist aus der Luft gegriffen

spri. v. g. p. s. t. e. n. s.

[REDACTED]

MB ³ 288

viz fovebit

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vzduch]

v. foučků

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzhlobi' // zhloubi'

lze užívat

prvního: vzhlobi' // zhloubi'

MB 3 405

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzi

imp. ven, spr. vezmi
fuz. ven, spr. vezmi

MB 3384

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzít.

leč, frásy

v. brati

MB³90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v⁴ziti
v ústevích

viz brati

MB³ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzít si před sebe

< malý mě před se vezme >
= wird mich aufnehmen

Spz MB¹66, ²84

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzítí zřet

vzítí slovo zřet, spr. nešťatí v slově, nedostatí svému slovu,
zvěřiti své slovo, zřetiti se

4113³ 405

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzla'ske

spr. vzla'ske

< z + vzla'ske

M13³ 405

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vznesen

sp. vznesen, ale již ustáleno -5-
vznešenost, vznesený

MB³405

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[vzrušenosti v dom, kóje sjeu]

< V sousedu mne fovstal, vzruel s'udce,
kóje sousedem mi fovstal, vzruel s'udce >

 MB³ 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzpomínati co, spr. čeho

↳ vzpomínati fírdly, spr. fírdli >

MB³75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzřítma

spř. vzřítma $\langle 2 + \text{řítma} \rangle$

sr. zčista, zrovna

matem. vz⁴ + z²

Spř. vzřítmiti

MB³ 405

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vznikati.

① / "nemí chybn. se slovením počít" 70
L "Počet spolku křesťanů, farnosti" Spolku pánůbyro' >
sbr.

MB¹ 191, 2172, ³405

"nemí chybní se jímání odtažitými, jako jest počít"

MB² 266

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzvyš'i, zvyš'i

Spis-jí převodné vzvyš'i, zvyš'i

MB 3405

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vždy + čísl.

sp. předl. fo + lož. ve smyslu distributivním

< Každého dne přinašel vždy jeden fenič, sp. fo penzi >

< Každý vždy jeden ^a jeden, sp. fo jednom >

MB² 266, 3406

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vždy více slabnouti

Spr. víc a více slabnouti. (514)

vždy hůře se učiti.

Spr. hůř a hůře se učiti.

|| čím dále, tím více

tím hůře

MB1 191

vždy s Group. ^{pe} ~~ve~~ v j-u česceho ~~správně~~ "správně" ^{nesprávně}

< Nedy více chlíti, immer mehr verlangen, spr. víc a více chlíti,

vždy hůře pracovati, spr. hůř a hůře pracovati

vždy větší bohatství si žádati, spr. většího a většího bohat-
ství si žádati >

MB² 266, 3406

Wiesbaden, 2-fl.-ad, 3-pl. - actium
podle Brozany

také fořst. Wiesbady

M 13³ 387

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

xylograf
č. dřevofisec, dřevorypec

— fceř
č. dřevofisečř, dřevorypecř

— fce
č. dřevofis

M 13³ 406

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pril. Gen. 2²

[Gen. causae]

u sls: lati, nafomnati, naricati, viniti, zalovati,
souditi, šarati, trestati, delovati, chvatiti,
velčiti

u focht. a fird. jm. kelož yznamen

"Škerazto vaebe vyje' zhušta zalovanyi se jingui:
chvatiti, trestati, nafomnati, viniti fivē
zalovati naē
delovati naē

"Je vrah vici žalenci, aly one' stare' a sředove'
vazy šebilo se filuofi."

MB 2112

2^y m. 54

jde především o vz

< křesťan z toho, sfr. sta >

MIB³ 314

„míra, solidnost, možnost“

< Ten z toho není, sfr. není sta >

vz⁴ (sr. vzhru) > z > asimilaci s

< Sotva s svou fobou fenéz malú Kar >

#11 < Vyjít vlna s fobou rek
se svou
Sun > MIB¹ 191, 2 266, 3 406-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM.

2a²

za čí pomoci, za přiležitosti co učiniti
spr. (s) čí pomoci, u přiležitosti
označují se tu u přechodu, u ž. čas, za kterého se co děje "

MB³ 1107

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Za⁴

"me¹ne¹ správně se užívá, zde vyjebáváme":

fr¹odus, za drube¹, za bít¹

Sfr. fme¹ - drube¹ - bít¹ -

// fo fme¹ - fo drube¹ - fo bít¹

MB² 267

"fr¹ vyjebáváme je také správně"
lid toho užívá vůbec

< Za fr¹odus // Za fme¹ toho nepotřebuji
za drube¹ je to drube¹ ml. lid >

star¹: fme¹ - drube¹ - bít¹

X fo fme¹ - fo drube¹

na obar¹du fo Soli¹čate¹

MB³ 407

za fme¹, Sfr. za fme¹
za fme¹ X fo fme¹

MB³ 415

za⁴

za účel, následně mi^{ti} zum Zwecke, zur Folge haben
mé^u s^{pr}.

↳ Ta cesta měla za účel následně mé poždavení,

lépe měla být s mému poždavení
sloužit

|| Byla s mému poždavení

|| Součástí je se poždavit >

MB¹ 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zábava

„přijato u nás“

M 131 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zabíráte se nad cílu

[v textu]

MB 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zabrániť / zabráňovať čo
spr-ji čemu (Háj)

< Zabráňovali nepriateľovi postup, spr. aby nefortifikovali >

MB³ 407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zabrániť / zabraňovať aby + 2. l. slo
zbraňovať

sfr. aby ne-
Zabraňovali jim, aby pokračovali hraniče,
sfr. aby ne- >

MB 3407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zabiti.

Zebrane uue (mi) uue, sfr. zebe ue v uue

MB³ 407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

začlona

sfrabněji začlona (od zasloniti) v lid. ml. s > c

srov. curati - sricati
ssati - cucati

MIB 191, 2267, 3407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zač být.

Zač jsou ty housky?, sfr. Po čem jsou? >

↓
jeu v případě, když kdo umí koupit všechny

 MB 3407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

začínati / začítati

niz fočínatij fočítati

MB³ 243

s kým

„aby se uznacila společnost“

< s bohem začíněj, s bohem sloněj Ob. Ml >

MB¹ 158, ² 220, ³ 315

X čím ve významu prostředku a nástroji

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

začínati.

spr. začínati se

↳ Vyučovací začína o osme hodině, spr. začíná se >

MB³ 407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

začítli // začítouiti nař. začítati
začla, začli, sřr. začala, začali

MB² 267, 3407

začnuil, -v, -t, -ti, sřr. začal, -v, -t, začeti

MB 3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zadati spis
zalobu

spis. fodati
protokol fodaci

[K soudu a fribě fodati Brat >

MB 191, 2267, 3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Za dobře (fs. za dobře) byti s Egm

čb. u. za dobře

arg: za pidus
zajisté

arg: fo dobrém kci
v dobrém se nezajiti
ne zle' vyřaditi

MB 191, 2267,
3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žadostičiněmi
a fortací

dostičiněmi (Vel, Koum)

MB 1 191, 2264, 3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zároveň učiviti

„festaci“ dosti čiviti (Vel, Kou)

zř. zářdosti čiviti (Vrat)

MB 191, 2267, 3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zahajiti / zahajovati

převod. vřz. 'ohraditi', vřz. částo 'zaciiti' - nelze schvalovat
u starých zahajovati soud (= místo, kde byli soudcové, se usavřilo)

< Zahájil výrobu, sř. počal vyráběti >

< Jízda byla zahájena, sř. jízda se fočila >

+ | < Zahájil stávu, sř. otevřil > MB² 267, 3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zabloubati se v⁴ v⁶
zabloubání v⁴ výsledky
v ~~práci~~ práci
v divání

stručněji: zamýšlen
zadumání
— a — zadívání
zabředění

MB³ 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zahradka

dětská z., spr. mateřská škola

M13³ 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zahybnouti od cího
„nemí šp.“

< Zahybnouti od meče Prad >

// cího < 2lou sinití kíl >

M 191, 2267, ³ Ⓟ

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zachovati co
ně. čísla MB¹ 87

← Pravidy, kterých zachovati máme v paměti,
sp. Stře' →

MB¹ 87, 2-114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zachovati zohs čeho

doforučeno

MP¹ 69, ² 89, ³ 0

Zachovati zohs před čim, sfs. zohs čeho // od čeho

[Bože, zachovej nás před náhlou smrtí, sfs. (od) uatle']
smrti >

MP³ 408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zachráněti šlo před cívou
francouzské cího // od cího

MBA 197, 2267 3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[rachytit]

auffangen (e. Brief, e. Boten)

list, forla prijati Ctib.

MB¹ 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajem ^{Interesse} / prospěch ap.

v stě. ^{zabrat' /} Wegnahme / slov. zajímati, wegnehmen

muozi to slovo zavrhnuj', ale nepravem
 slov. abstrakt. myslení v znam dojímati, po -
 nema' se vsak zapomnat na stary' obaty:

^{zajem obecně, toliko v množině, spr. f. prospěch obecní, obecně dobře (to)}
 * [Gemeindeinteressen = prospěch obecní, obecně dobře']
^{v zájmu věci}
 * [im Interesse der Sache] = [u prospěchu & dobrému věci] ^{na} ^{prospěch} ^{věci}
^{na tom záleží, zájem lidstva}
 * [das liegt im Interesse der Menschheit =]
^{toho zmatka} ^{blabla lidstva}
 * [Interesse woran nehmen, finden = u'istenosti miti]
^{se zájmem čísti, spr. čísti} ^{zálibeni miti v čem}
 * [mit Interesse etwas lesen] MB 191-2, 267-8
 * [= s prosvěty] ^{se zálibením co čísti} 3408-9

zajímati [☉] [interessieren] poutati
"žlouta se naleza' i u frásních spis-u"
nezapomínat na stávní obraty

☉ [^{To va's bude zajímati; sfr. To se vám}
Was wird dich interessieren = to se? ti bude
líbiti, to ^{va's} ti bude poutati]

Bratři zajímá se o toho uznaměti ^{člověka}, sfr. Bratři poutá ten uznaměti //
jovi účastníkovi o toho uznaměti

MIB 192, 267-8,
3408-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajímavý interessant

rybí, zhruba i u přemýšlení spíš - u⁴
nezajímavost na výraz stává a výraz ^{dobře} ~~to~~. u některých rybníků?
< Ta Eukla, věc je velmi zajímavá // poutavá >

MIB¹ 192, ² 267, ³ 409

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajiste

sfr. zajiste'

sfozka odvodnovací

za + aluz. neutra jiste'

⊕ [// zajiste snt]

MB¹ 192, 2268, 3409

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajisté

„Elásti se má na druhém místě než ve věci, a dříve
na světě“

↳ Divadla zajisté oberechyt kom ↗

MR 192, 2268, 3409

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zajiti / zachazeti

sfr. zachytnuti, vsiti za sne'

< V ke' snazce kralo ucelik set osob, sfr. zachytnulo, vsalo
za sne' >

zajiti - jiti stranou

MB 3408

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajiti

zoub zasil

ale sice vyloziti trofic, avsak obycejne se kida:
zoub zamikl, vmlklo 4

M B 192, ²268, ³409

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zajitý
viz obejitý

MB² 156, ³ 214

náhrada : slova zašla!

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zájmeno

„ficklad lat. pronomen a něm. Fürwort“
mělo by být zájmi, zájmení (slov. zájmení, zájmení)

„leží slovo“ : návestka

M 181 192, 226, 3 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajímavosti east. zajeti, nar. zajeti

Zajimul, -v, -t, -ti, sp. zajal, -v, -t, zajeti

MB³411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zápis

pod 2-ou unter dem Vorwande ob. u. // pod Barvou

// pod zápisem Vel. K. // pod při Erg. in Vel. //

pod zápisem Vel. K.

MB² 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kámyš

foel 2-eme = unter dem Vorwande spr. Vel

// foel rášterou < práva Vel, náložemter' kom >

// foel při Erytím < foel při Erytím otcovského přátelství Vích >

// foel barvou // foel zámlou

ob. ml.

MB² 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žápor ve well. větách je slovesech zářazování
bránu

Chybně se užívá slova sládných

+ | Zářazuje se, aby se rychle jedilo fo uostě,
sfr. aby se rychle uexidlo. >

MB² 268, MB³ 411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Základ = basis

spř. základna, postava (v mat.)

M 13 3411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Základ

Etwas von Grund aus verstehen

= čemu důkladně
od základu [redacted] [redacted]
2 [redacted]

Sfr

MB² 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zakládati (si) na čem

= jedoch worauf

↳ na bohatství sobě zakládali Rosa >

„také v obec. mluvě této frase často se užívá“

MB¹ 727, 2176, ³0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zakoušeti / zaduriti co, spr. čeho

Zakouš' veličou bídou, spr. veliče' bídny >

doulaty
u bíd

MB^z411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zakulaceny' fočet

1 kunda Zahl 7

1 Jeru. 17 Sfr.

rovny' fočet

MB² 268, 3411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Za letní

není chyb.

17181 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Záleženost

na tom nic není záleženost es ist nichts daran gelegen
chybně u. na tom nic nezáleží' geben.
na tom nic nesejde

M 131 192, 268,

3411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

záležeti v čem

„druhá by jinak se vyjádřiti“

↳ Řeknete, v čem záleží váš úřad,

jinak jaký jest váš úřad,

nebo jest váš úřad

|| váš úřad ||

M13³411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zálezeti z ceho

Sp. v cemu

7 worin bestehen 7

[záleži' v tom moudrost' kom]

MIB 192, ² 268,
záleži' v cemu = bestehen worin 3411

MIB² 86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zaléžeti si dati na čem

☞ = sich eine Sache angelegen sein lassen

lefe: věc ^{bedlivě} ^{filme} ^{horlivě} soustavi (jen u Sychry)

ne věch (si) ^{horlivě} ^{bedlivě} hledati

☞ píše byti ^{věci} ^{filme} byti

dati si na práci s čim (Vel)

17181 192, 2268,
3411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Záležitost

"konějši" slovo, jehož první část se užívá"

|| věc, frate, fricina, fobrika, dilo

↳ listu s telnu o výjimečné záležitosti, ulhavit, sp. o výjimečné věci >

↳ listu s telnu o výjimečné záležitosti, sp. věci MZ 192, 268, 3472

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zalibem' mihi na čem

" již yg ma' za vačku s'fatnou"
sfn. z čeho (letjel)
v čem (Sychra)

arg. zalibiti si co // v čem, ni s. na čem
// obli'biti si čoho *na čem*

MB 193, 268,
3412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zaměstnávat: se s cílem // obvykle cílem

↳ s roli se zaměstnávají ^{lepší} kom

// < Voják ustanovně ... pracemi zaměstnává

Vel >

MB 1

158, 220, 314-5
219-

Zaměstnávat: se cílem // s cílem 2208

Zaměstnávat: se — " — 3412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zaměstnaní

společnost Zaměstnaní

MB³ 412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zamilovati se do toho
čoho

Spr. Zamilovati (si) toho, čo
obľúbiť si toho, čo

← Seznámiti se s nějakým papcem
zamilovala ho Val →

MB² 268-9, 3412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zamilovati si bylo

nažorně vzít si bylo do srdce

MB³ 412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zámrsky

1 spr. Aberspach (Pal, Pop), wim. Adersbach

MB³412

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zana'seti do ~~Spelt~~
kuhl eintragen

germ. in. zafisorati, vcladati, vvisorati
Vel Zlob Chib
Vobrd

na jicturru i jinde take: do ~~Spelt~~ dati
v ob. ml. i vcliti, inverlesen mit ~~kuhl~~ v Einheiten
incorporiren

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MR 193, 269,
3412

Zanašeti se s čim // obyčejší čim

< uaruořtmi se zanašeti kom >

MB¹ 158, ² 219-220, ³ 314-315

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zanedbávati co, spr. cěl

< 2-č. příležitost vhodnou, spr. - oti vhodné >

MB²269, 3413

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zanechati co, spr-fi čelo

< Z-l toulaný život, spr. toulaně života >

< Z-l velké jmení, velkého jmení >

< Z-l [= opustil, přestal] braty, spr. brat

// přestal brati >

dodady na genu: Vel, Flan, Brat

MB³ 413

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zanechati celho nález k slsím zápony

> přestati celho'

[Zanechati valy, boji Vel]

[Zanechal fo sobi dvou deer osiřalch]

viz uechati

MB 87-88, 111, 2115

X 'opustiti, zistaviti'

mluva obecna' ma' druz. (viz Bartoš's gen. 35)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 88, 2115

Zanepraždniti (viz. Zanepraždniti)

Zanepraždněn, sp. — Ždněn

Zanepraždněti, sp. — Ždněti

MB³ 413

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zanepražduovat se s cílem // obyčejně, cílem

< Vojaři ustavičně něčím zanepražduoval... Vel >

++ [// < Mladý má svůj výpl s bohem zanepražduiti. Stet >

MB¹ 158, ² 219-220, ³ 314-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zaneštri do Buch

spis zapsati

MB³ 162

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[Zapáčiati fo cím, sfo - cím]

[Uarmostem oddanj svetem zapáčiati lom]

MB² 172, 3 242
1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zapnutí zast. zapeti, usti. zapjati

zapud, -v, -t, -ti, sp. zap(j)al, -v, ~~ti~~^{zaput}, zapeti'

zapl, zapla, sp. zap(j)al...

M13³ 413

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Započítati se stavbou
Spr. Začítati stavěti.

MB² 269, MB² 413

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zapocíti // započínati uav. započítati

započínul, -v, -t, -ti, spř. započéal, -v, -t, -eti'

započela, spř. započála

MIB 3413

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zafomenuti / zafomnati co, spr. čeho

↳ Zafomenuti jsem ve škole fero, zafomenul jsem v cizine jazy
materiely, spr. fera
[redacted] g-a materiely

dosady: Ziv Karla IV, Bartus

MB 3413

Zafomnati co, spr. čeho

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
MB 75

Zafornenouti nač
na Boho

„v jiném fondech simple vytržení vach předložena“
Genitorum

⟨ Již jsme zafornovali na tu truchlivou událost

⟨ // té truchlivé události ⟩

⟨ V šesti zafornujeme na své přátely // svých přátel ⟩

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MB 3473-414

Zapomnělivost,
j

Spr. Zapomnělivost vjezto n je zbytkové 4

Org.: Zdrželin, mlčeliv, trfelin

MB^s 414

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zapotřebi' (chyb. zapotřebí)

sp. ve frasičkách: pořádkám za potřebi' (aluz. subj.
 uvažoval dla znamená)

zbytečně u. třeba, potřebi'

Ve vojné chytrosti užívati potřebi' jest kouz
 < Je nám šlechetu zapotřebi', sp. potřebi' >

181 193, 2269, 3415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zafouěděl: // — i'ri zast.
Zafouězen, s'fr. — d'eu

arg. vid'eu

M13¹ 187, ² 262, ³ 398
3415

Zafouě', s'fr. — 'edi'

M13 3415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zapsáňly'

lefe odfovdny' nejsitel

MIB³415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zarmoncen cčho

MIBA 85, 2112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zároveň

vidc. číslo // 2² // nad 7

nedoporučuje se

MB¹ 105, 2 144, 3 193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zář
správní zář

MB³415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zari'diti se

< Na'dhomě se zari'diti, spr. zari'diti // zari'diti // upraviti si
doma'cnost >

< Pro fě'čně zari'zeni, spr. fě'čně si zari'diti, upraviti
doma'cnost >

M13³ 415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opět X zase

"obojí" může znamenati "ofarování"; < přišel zase = fo druhé' >
"opět" někdy neznamená "zvětšení", ~~a přitom~~ "než vždy jen ofarování"
< Couvl opět "fo druhé, a uvoliv, že couvaj přišel nazpět" >

X < Couvl zase "nazpět" >

"Příslovce zase může odlyovati za příslovce opět, ale opět
nelze slásti tam, kde mluvíme o "zvětšení"
a futura

MI 2 166

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

< Ten francouzský nápis "opět druhem, fo zase" >

MI 3 229

Zasloužení

spíše o osobách u. Zasloužily (učitel, učez)

X sp. Zasloužená učez

MBA 14, 201, 3276, 3415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zasloužit / zasluhovat co

sfr. // částí ^{a správně} Gen. (Vel, Brat...)

< Hodně fousky sobě zasluhují Brat >
" ač. čv. vlastě u návestel st. rodu "

MIB

193, 269, 3415-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zastoužiti se o Bohu
oc

[sich um j-n verdient machen]
umsetzen

[Germ.]

[lefe]: zřediti, zjednat si zásluhu o Bohu, oc
// dobytí si zásluhu o Bohu, oc
zavazati si Bohu zásluhami

MB² 269, 3415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zasnování:

stari rúbali: z. Eoune fannu, dceru

(Háj, Hor)

meúe spr. vyúí z. se s mužem
s pannou

MB 193, 2270, 3416

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zastavati eo 'hajiti' spr. čeho

[Zastával nevinného, spr. uvržení]

M13³476

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zastávati úřad
misto

podle 2. části, službu

(zřizování let. ku práci, službě)

// starší správní vazby : spravovat (sr. správce úřadu), říditi,
[redacted] souati

M13³416

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zastavit se / — ovati se

na čem // nad čím

Brat

Kom

Sfr.

[~~Nechtí~~ se na tom za'dny' nezastavuje

Brat

[Zastavil se hned nad těmi slovy

Kom

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MR 193, 270, 3416

zastřívati

sp-ji -e-

MRS² 270 , 3416

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zastřati se čím

vorschützen, verwenden etwas
sfr.

[Zastřati se vjulevov Petřel]

[Zastřati se nemocí = Krankheit vorschützen // dělati se nemocným / staveti se nemocným]

MB 184, 258

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

La'sky

Sogenstand

sp. fič dvet

MBA 193, 2270, 3416

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zastoufity / zastoufovati velmi často

podle něm. zastoupen ve větech

< Tento druh literatury jest slabě zastoupen

Obecně tam bylo málo zastoupeno

Ve výstavě jest historické malířství špatně

zastoupeno >

"ma' se užívatí sloh jiných":

< Tento druh literatury ~~jest~~ ^{malý} ~~malý~~ ^{malý} malo se v děláva,

Bylo tam málo lidí

V té výstavě ~~našel~~ ^{shledal} ~~našel se~~ ^{našel se}!

jest vystaveno málo hist. obrazů

X spr. zastoufovati ^{kolho} = j-n zastoupen ^{ne při}

MP 193-4
2 270, 3416

[zarypati koho Elm]

überschütten ja mit ~~Wasser~~ ^{Schande}, Lorn
Spr. für Rytz: haubou, hneven

"deby' trofus"
už v bibli

MIB 176, 2247, 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zašt, f. - i

sp. zašt' arg.: f. zašt'

99 jen zašt'

~~1718~~ 194, 2270, 3417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Latofiti: souu
dobrá frasa

= einem die Hölle heiß machen

MB² 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zatrhnouti (kečrou čísla desetinná)

sp. oddělení

M133417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavadiťi co, uof. statek

„jest dobra' frase právnické' mluvy'
nem. belasten

< by far statek svoj formou prodal, zapsal,
nebo janzli final zavadiťi Vřeh >

MB² 270

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavazati / zavazovati. Soho di'ly // 8 di'um
druhá varba "byla za uspe. vyložena", ale
nepravem, keji dovozit z nejlepših spis-u (Vel, Krat,
< ysem & služba zavazdu Vel >

MB 194, 2701
3417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

za včas (sp. za včas)

predl. za "napisto zglecna" m. včas

< za včas se dostaviti, sp. včas >

MB 194, 2270, 3417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zavdati

veranlassen, geben

práce, přelst, podnět, fohoršení

meie spi., vydytup se tepro u uonejshk spi-u
dobře: dati s čemu // čemu; fohoršení zřizovati
Vel jel

X zavdati nač

Angeld worauf geben (při koupi)

u- čomu

j- in zubriiden fři piti

MB²270, 347

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[Závěr
Rovněž závěr učiniti] endgiltigen Beschluss
fassen

= na čem rovněže býti

„ — Zůstatk (Bart) MB¹ 67, 285
na čem se ustanoviti (Zer, Jel) 285

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavěra

[přílohy následují v závěrce]
(die Beilagen folgen)
germ. im Anschlusse

čís. : zároveň, spolu se vracejí

⊗ [X v závěrce, ani *(Schlusse)*]
(schließlich)

MIB 194, 2270
3417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavéstí hovor

spis. začítí, zapřístí

M13³ 477

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Savěsti Suihu do školy

spis-ji připustiti Suihu do školy

MIB³ 417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zavést opravu

[Zavedení št. oprav, spr. účinný]

M 13³ 417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zavešti vyšetřování

"pohládla se za chybu" ale nepravěm

< Svédomí (svědectví) pořádně zavedené >
Pr. měst

< Sound, při věsti Vel >

prádk. za - vyžadující nastoupení děje

|| jiné dobré frase:

[navštívit vyšetřování]

pořádko se vyšetřovati bratčiji

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
pro

MB 194, 270-1,

že připustit ale věsti svět, ale sp-ji vyšetřování počítá

MB³417

Zavěšen

Zavěšení šli v náme, spr. Šli vedouce se (fool faždi')

M133417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Záviděti soune co

bez dostatečn

"občejnějši" a důvodnějši' vazba s genitivem": čeho

gen. přičinny', doloženy' u Val, Brat, Halj, Grof, Púřl

[Závidě' um s'působenost, s'p-r-f - stí]

MB 194, 2271, 3417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavimati'

bez z-i' = bez odolen

<Spoutnou reci', bez zavimati' Ee Eomun oo jibri Brat>

1413² 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zavřítí

pořoj, učr, furtuči, sulouou, sualeš, fia'elctov

opr. učiniti, zřizovati, upředuati, spředuati

vejiti, vstaupiti ve sulouou

M 133 4/18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zavřítí v sobě co

= aus etwas bestellen

MB 767, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

záviseti na⁶

// byti na⁶, fr. 6

< V kopii vše na sílešti jest Jel >

< To jest fr. va's, můžete udělati nebo neudělati Svěd >

MIB³ 418

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

záviseti od toho, ^{od} čeho abhängen von etwas

čyf. < Škola od dobre' učeb' obce závisi' >

sfr. < -v- na -u- i' -u- v'isi', -u-, záleži' >

⊙ [|| byti na dom, čem < V boji vše na štěstí jest žil >]
pro dom < To jest pro vše, můžete udělati nebo]
můžete udělati šed > MB¹ 181, 255
3388

záviseti od toho, ^{od} čeho, sfr. na dom
čem MB² 271, 3478

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

závislý

„jako odvislý (= abhängig) jest slovo dobre tvorené
a jazyku našemu potrebné“

17181 194, 2271, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Závěsly' od Roho

fr. na Louv

MB³ 418

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavřít

, závěreč učiniti
pravdy se domysleti z jiných pravda'
~~wyruas~~
Schliessen, Schluss ziehen

Sfr. < kálež zavřiti všeh >

< S huzičmi radu držel, v mž spolu zavřeli, >
aly... Brat >

MR 194, ² 271, 3418

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zavřít na co ^{zavřít na c} = auf etw. schließen

nelze dovoziti

→ dosouditi se ceho / domuzovati se ceho

souditi z ceho o cemu

MB 194, 2271, 3418

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

závazek = verökönt / 'rozmezlený'

užívá se v Rakovnicku

definiční pro spis. jazyk

6) "protože v j-u říkají jinak, přirozenější slova a pojmy
tohoto nemáme, bude dobře jeho užívatí"

7) "mor. spovzdání
< matka děti spovzdala >

M 181 194, 271, 34/8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zazliti ^{zazlívati} souu co nesje.

↳ kdo by lidu zazlil

nedobře m.

↳ Kdo by na lid se zazlil

Vel
Káj.

proti lidu
neze obracel, vyřídil

// za zle m.

↳ položil

na lid se bořil

Vel
Brat

MB 194, 2271
3418

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zařadati
leže žádost^u podati

MB¹ 795, ²271, ³418

BačMR 18: MB² „neprávem zavrhují“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zažalovati Soho

leže žalobu podatí, učiniti ^{na Soho} (Vel)
frakvne Soho obžalovati (Vel)

MB¹ 195, 2271, 3418
BačMR 18 : MB² „nepravem zavrhuje“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zbavitel zohod od čího

"nemí fiví za lat. varbu y klasovati"

už v strl. 078

ale^t fivodnější' gen. srozumitelny', proto mu

"jednostv dabi slusí" *pevnější a čistější varba*

MIR 195, 2271, 3418

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zbédovaný (Vel)
Sfr.

1718¹ 195, ~~2271~~, 3419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zbežue^v

"zbytočné" u. bežue (v. t.), foudně, nedbale

~~MB³ 86~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zbytek (v mat.)

leže rozdělen

M13³ 419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zbytki:

zbytku, spr. zbudu

MB² 277, 3 419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zbyti se ceho

sp. zbyti ceho // zbaviti se ceho

< kemsobu zbyti se toho cloveka, sp. zbyti (s edem) // zbaviti se >

MB³419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zcerstva (fise se chb. Zcerstva)

MB¹

kap⁷

(některí fuřpruštěj' jen
srov. Zfrudra, zvolna
(Rosa)

louem, rychle jiti)

MB¹ 75, 296

3 0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zdali

viz - li

M 181 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zda'li' = vzdali'

"le na základě četných dokladů přifuzitě"
přeměši' zda'li' (= vzdali')

M 13 3 419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zdati se

zda' se , es scheint' + lyti

[Coz se uaku nešed, zda' lyti potoutou... Eus >
"kusto ruf. jingeh sls mē Gbi lefe jest slasti

cehou ve fu uvedenou sfozbanu ze, zeh, jadoh

[... i to stavem, zda' se mu, jadoh plakalo Bratis >

[Zda' se, ze něco umi >
OBKul

MR 195, 271-2, 3419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zdati se, libiti se + inf. více (^{muž. jsou} ~~zajímá~~ od sba 64)

<některým zdálo se uposlechnouti rady Solf>

MB 195, ²272, ³419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Edaťny'

Spr. stábečny', stáťny'

MR 3419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zde
zdejší

„Spátne, ulovi-li se o místě vzdalenejím“

Sfr. tu, ~~tam~~, tamější

Yamajka jest ukročný ostrov; zde darí se výbornej červa,
Sfr. tu, tam >

Také zdejší vlna jest výbornej, sfr. tamější >
Sfr. Zde se dobře sedí. To jest nejčastěji zdejším sušiny >
113 419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zde někdy zřejmě

[Vedle němejí by zde také stolicíne' spedy, spr. byly také'... >
[K tomu jsou zde úřadové; spr. k tomu jsou úřadové >

MB 3420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sdechování v. umění

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zde'li' = vzdeli'

~~se~~ užívati // přemějná a převodnějná zde'li (= vzdeli')

MB 3420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zděnek, Zdeňka

sfr. Zdeněk, Zdeňka

MB 195, 2272, 3 420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zdesoudu⁸⁾ = hierämblich 7

nespr. m. u. zdejšich soudu

MPA 195, 272, 3420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zde úradně

Spis. u zdejšího úřadu MB³420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zdivočily'

není chyb. - sr. zlovadily' RK, zlobily' Pratz, Vel

ale obvyklejší - ely' od sls foctvany' sr. zřamenily'
zřtomenily'

MB 195, 2272, 3420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zdraviti

Sfr. pozdraviti

↳ Zdraviti jsme Vaš, ale vy jste si toho neuvědomili,

Sfr. Pozdraviti ... →

MB³420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ždrželiňy', -ost

spř. ždrželiňy', -ost

M13³420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sobírovati se

sp-ji bydliti, dletí, meslati, žiti, přelývatí

M13^s420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zed^v

2de, spr. - i

3. fl. - lca, spr. - em

7. fl. - čim, spr. zdmi

MR³ 420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zejtra
obvykleji zitra M13 3420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zelev

-ně, Sfr.-ni

MR^S 420

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

želota

č. horkovec, nadšeneč

MB 3429

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

želotický

č. knihy, náčrty

MB³ 421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

LeCotinus

c. bořivoš (u višě)

MB³421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zem

Sfr-jí Země ✓

fol. v akuz. Sfr-jí Země
< úpadek na zem, sfr. - i > M13 194, 2 272, 3427

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[Zesiroda uluwi ti] weitläufig sein
kec siriti (Vcl), keci siriti (Bibl)

MB 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ževný // — i // ževnější

stari' zjevny

ny' zevnější

zřetelně in. vnejší // zevnějším
↳ ministerstvo věcí zevnějších ^{zahraničních}
zevních, sprá

BačMR 18: MB² „nepravem zavrhlye“

zevní je dloženo v malé slovesnosti³ Barbošovi-Koniově
(224)

MB¹ 195, 272, 3421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zhasnouti / zhasnati

chybné ve smyslu flechoduelu

< zhasni svíčku, spr. zhas >

zhasnouti - slo. zhasnout. X. hasiti
(dohorivati)

< Nezhasnuej lampy! Spr.
Nezhasaj! >

M 18 195, 272, 3421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhloubi' (= vzhlobi')

// přívodní zhloubi (= vzhlobi)

MB³421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhořelice (Görlitz)
sfr. Zhořelec

173 3421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zhostiti

zhostěn, zhostovati

sp. zhostěn, zhostovati

MB³ 421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhotovitel

lefe hotovitel (oděvu)

4. řáději se smyslu se hodi' subst. vedene'
od slova nedobrouneto 7 vyjimka: ychovatel

Srov. učitel, nakladatel, odbíratel
dej' doorman, v slovech spantel, ykufitel, osvoboditel

MB 195, 272, 3421
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhustiti

Zhustěn, Sfr. - stěn

MB³421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zhyzděti

Zhyzděti, spr. - ždět

Zhyzděti, spr. - ždět

MIB 3421

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lišiatí ceho, spr. Co

↳ Získal svého farby patua svetlo, spr. lakem >

MB 1196, 2 272, 3422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[Získati Rolu pro co]

nov. 9 n für etw. gewinnen

"Správně pro církev": Rola k čemu náležiti

MBⁿ 89, 2117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

získati na cém

Sp. přibýti ceho, zleřiti si

< město získalo na brate, sp. město přibýlo braty >

< brati získal na pověsti; sp. brati zleřil si pověst >

Sp.: < brati získal na arcibisk. několik set >

MB² 272-3, 3422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Libraři se mohou cílem
j-~~n~~ durch etwas für sich gewinnen
dobrá fráze chetě.

MB² 273, 3422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lišlechtičnost

shucněj liščnost

MB³422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Leouseti co

< latins, focty >

sp. & celo < 2 latiny, 2 foctiv >

MB³422

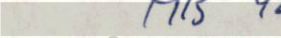

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Knihárka drzetí Eološ

Sfr. fríské, ostře drzetí Eološ
Chovati

na uzde-untí

 K113³ 422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zkusiti / Zkouseti co, spji ceho
aruz-pulir se rozdrize

< Zkousti fuzdu, spji fuzdy >

< Zkoust sve 'sbersti, spji-soe ho sbersti >

dosl. Br, Kat, Ben

X Zaju. a cisl. neutra take' v aruz.

< Uncho (to) jme Zkusiti! >

MB 3422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Žloučela

Ž-u slásti, léze: podstoufeti, učiniti
Ž-e se fodorobiti

MB197, 8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

2 Louisa

2-u sloziti die Prüfung ablegen

Spe: podstatyfi, uciniti, vykonati
2-ce se podrobiti

MB² 232, 3 337

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zlato žlutý
spr. žlutý jaro zlato

M18³ 325

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zle jest v tom // na tom kdo

v - dobre

MB¹ 196, ² 102, ³ 117

sfr. vede, dani se k tomu zle

je s Eym zle

ma se zle

~~MB³ 422~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zle si stoji'

v. dobre si stoji'

013³ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zlost dostati.

dostal jsem zlost, sfr. rozhrněval jsem se
rozrlobil — —

MIB³ 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zbozovú

špr-velit' zovú, velibozovú

M13³ 422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zlozovky
Spr. uzfirdob, zly' navyky

MR 3422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zly' byti' esum

viz dobru'

L krotka ma jest zla' // hnev' se na neho >
lepe hori' se na netiv

MB 196, 273

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Smakati se

Spisni vzmakati se

M13³ 422

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

úmysl

změnit u. , sfr. rozmyšleli se
rozeslo holis

[Bratr změnil úmysl a vstoupil domů, sfr. se rozmyšlel

// Bratra rozeslo >

M13³ 423

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM